

Prenumerata wynosi:

we Lwowie: miesięcznie 2 korony; dwurazowa, dostawę do domu dopłaca się 60 halercy; na prowincji: z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką: rocznie 30 K — h kwartalnie 7 50 — kwartalnie 9 — miesięcznie 2 50 — miesięcznie 3 — W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, ul. Marcjanki 1. T. Telefonu Nr. 131.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halercy Za jeden wiersz petitowy w rubryce Nadesłane 40 halercy Drobne ogłoszenia po 3 halercy za słowo. — Najmniejsza ogłoszenie 30 halercy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty Kronika za jeden wiersz petitowy 60 halercy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie: w porannym 3 halercy w popołudniowym 3 halercy na prowincji: w porannym 5 halercy w popołudniowym 5 halercy

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYSLAW SCHMITT.

W styczniową rocznicę.

Lwów, 20 stycznia.

Lat czterdzieści mija właśnie, kiedy rozpaczliwy poryw narodu polskiego dogorywał pod brutalną dłoń carnicką...

Tryumf ten był jednak przedczesny. Nie zamarł duch, bo duch nie umiera; dzwon pogrzebowy — jak mniemali wrogowie — był tylko dzwonem na jutrzeń, który wątpiałym w nieszczęściu zapowiadał, że po meczestwie nastąpi kiedyś zmartwychwstanie...

I dziś, w rocznicę upadającego już powstania, z dumą powiedzieć sobie możemy, że młode pokolenie — i to, które światła dnia ujrzało przy blasku łun pożarych powstania i to, które z opowiadań ojców lub dziadów, zna te bohaterkie zapasy, — nie sprzeniewierza się dawnym ideałom i tylko drogę do nich wiodącą, zmieniło, choć dąży nią do upragnionego celu.

Zaledwie zabłądził się w narodzie pierwsze rany po pogromie, pojął ten naród, że aby zyskać byt polityczny, trzeba mu się skrzepić fizycznie i moralnie, trzeba uświadomić masę ludu i natchnąć je duchem miłości ojczyzny, trzeba się podnieść ekonomicznie we wszystkich dziedzinach bytu narodowego...

A jednoci tej bardzo nam potrzeba, bo bez niej sami oddalimy cel od siebie. Wrogowie nasi nie śpią. Po latach czterdziestu, widząc, że nie tylko nas nie zgnietli, ale że nowym żyjemy życiem, wysyłają się na nowe pomysły, na nowy ucisk, byle tylko zabić ducha i wywołać zwątpienie, tego najgorszego i najniebezpieczniejszego wroga nieszczęśliwych.

dzielnicach naszej Ojczyzny: w Królestwie stosunki się nie zmieniały, w Wielkopolsce szaleje hakata, a w Galicji, gdzie jeszcze duch wolniejszy, musimy walczyć o ziemię z rozmielnoznającymi się czem raz więcej Rusinami...

Kiedy jednak złość ludzka największa, wtedy i pomoc Boska najbliższa i nie popełnimy przechwałki, jeżeli powiemy, że poza ciężkimi chmurami doświadczeń, świta już jutrenka lepszej przyszłości. Zaparta w ideały naszych poetów i gwiazd naszego piśmiennictwa młodzież, nie ustaje w budzeniu i pielęgnowaniu ducha narodowego wśród ludu, dźwiga go moralnie, a tem samem i ekonomicznie; czuwa nad tem, by lud ten „nie znieczył tej pieśni gminnej, tej arki przymierza, która jak długo nie będzie przez lud znieważona, żaden jej cios nie zlamie. W młodzi tej nasza przyszłość i nasza nadzieja i na nią zwrócimy naszą przeważnie uwagę.

Dlatego też nie naśladować nam Marjuszów, płaczących na gruzach Kartaginy, ale wzorem proroków po niewoli babilońskiej nawoływać do poprawienia tego, co jeszcze do poprawy pozostało i przygotować naród do ważnej chwili dziejowej, aby gdy ona nadejdzie, nie znalazła nas nieprzygotowanych; a zanim przyjdzie kiedyś ta chwila, przypomnijmy sobie, że pomimo ucisku wroga jeszcze Polska nie zginęła.

List z Wiednia.

Wiedeń 18 stycznia.

(Niemy w pułapce. — Korona wobec kwestji narodowej w armji. — Inny duch w kierownictwie armji).

Niemiecy postawili wpadli w niezłą pułapkę. Widząc zwycięstwo węgierskie w sprawie wojskowej, przerażeni się, że coś podobnego stać się może z czasem w Austrii. Jeśli bowiem okaże się, że na wprowadzeniu języka węgierskiego w szkołach kadeckich, na węgierskiej korespondencji pomiędzy władzami wojskowymi a cywilnymi itd. jednolitość i bitność armji nie a nic nie ucierpi, to bliskim wydało się przypuszczenie, że pod naciskiem stronnictw słowiańskich w Austrii podobne prawa przynależą być wszystkim językom krajowym.

Jednak zdziwienie obudzić musiało, że właśnie z łona samego parlamentu wyszła rezolucja, zawierająca niejako kodyfikację uszczuplenia praw tego parlamentu. Czując to, a zarazem chcąc pochwalić się „zmysłem politycznym”, dzienniki niemieckie natychmiast po uchwaleniu rezolucji ogłosiły komentarz i z tryumfem wskazywały na to, że oddat armja już po koniec świata pozostanie „ein Bollwerk des Deutschthums”.

Alle radosi trwała krótko. Mowa ministra wojny pana Pitreicha, oraz ogłoszony w N. fr. Presse dostojny tekst wojskowego rozporządzenia językowego dowiodły, że korona bynajmniej nie pojmuje armji jako warowni

niemczyzny i że wogóle nie chce mieć armji niemiecką, jako austriacką.

Z powyższych dwu enuncjacji ministra wojny, jako rzeczniczka i tłumacza żądań i życzeń korony, wynika, że korona najzupełniej uznaje znaczenie żywiołu narodowego w armji i to w każdym kierunku.

Wstęp do rozkazu językowego stwierdza, że dążyć należy do tego, by każdy oficer rozumiał doskonale meldunki, składane w języku ojczystym żołnierza, by był w stanie udzielać przed frontem instrukcji w tym języku i w razie bitwy zagrzewać żołnierzy do wytrwałości. Co więcej: minister uznaje, że można być doskonałym podoficerem, nie znając wcale języka niemieckiego i w tym duchu wydaje instrukcję dla awansów. W mowie delegacyjnej, minister uznaje możliwość nauczania w szkołach kadeckich wielu przedmiotów w języku ojczystym, nie widzi żadnej przeszkody dla wprowadzenia języków krajowych do korespondencji pomiędzy władzami wojskowymi a cywilnymi, przyrzeka dwujęzyczne napisy na koszarach i budynkach wojskowych, słowem, czyni daleko idące ustępstwa, jakie Niemcy za zupełnie wykluczone uważali. W rezultacie widać, że naczelne kierownictwo armji uważa język niemiecki za konieczny tylko dla wspólnej komendy i dla wewnętrznej służby wojskowej, pozostawiając upatrując wielką dla armji korzyść w uwzględnieniu uczuć i potrzeb narodowych wszystkich ludów, w skład monarchji wchodzących.

Teraz dopiero znaleźli się Niemcy w pułapce. Sami wnieśli i przymuszali rezolucję, która odbiera im wszelką możliwość remonstrowania w parlamencie przeciw zarządzeniom, mającym swe źródło w wyjątkowości praw korony do Austrii. Przekonali się raz jeszcze dowodnie, że korona nie uważa armji za „Bollwerk des Deutschthums” i że cenę w niej na równi wszystkie narodowości.

Wpadłszy w pułapkę, prasa niemiecka wykonuje iście komiczne ewolucje. Tak np. N. fr. Presse zgorszona rozkazem co do podoficerów, żąda „przynajmniej”, by podoficerowie nie władający językiem niemieckim, nie otrzymywali certyfikatów do służby cywilnej. Nagle więc okazuje się, że jeżeli już nie dla podoficerów w armji, to język niemiecki jednak nieodzownym jest dla listonosza w Brzeżanach, lub woźnego w Mikulińcach!

Objawiona w mowie ministra i rozkazie językowym wola korony, jest także na przyszłość wskazówką dla niektórych z pomiędzy naszych postów, którym każde śmielsze wystąpienie w obronie praw języka polskiego w armji wydawało się czemś bardzo bliskim do obrazu majestatu. Może ci panowie, którzy gwałtem chcieli być „plus pape que le pape”, nabiorą wreszcie cokolwiek odwagi wobec germanizatorów na ochotnika, jakich dotąd nie było w armji nie brak.

Także w innych kierunkach skonstatować można, że pan Pitreich nie idzie w ślady swego poprzednika, ale chętnie liczy się z wymaganiami i potrzebami utrzymującej armję ludności. Zakupno prowiantu, w szczególności zboża wprost od producentów, od czasu objęcia przez niego kierownictwa, przestało być wyjątkiem i jest nadzieją, że stanie się regułą. Onegdaj pan Dawid Abrahamowicz poruszył w komisji cały szereg trudnień, jakie istnieją jeszcze przy tak zwanym podręcznym zakupnie zboża w włościan. Przedewszystkiem domagał się przedłużenia terminu dla tych zakupów do lutego, bo włościanie często dopiero podczas mrozów mogą zboże wymlócić. Dalej żądał się na oznaczenie cen według urzędowej cełudy, a nie według istotnych lokalnych stosunków i na różne inne niedogodności. Minister przyrzekł wszyst-

kiemu zarządzić. Ogółem członkowie delegacji konstatają z zadowoleniem, że w administracji wojskowej zapanował inny duch, który jeśli z czasem będzie w armji zrozumianym, wytworzyć powinien pomiędzy wojskiem a ludnością cywilną stosunek inny niż ten, jaki pozostawił w spadku p. Kriehhammer. (r.)

Sejm pruski.

Berlin, 13 stycznia.

(Otwarcie sesji i słabość cesarza Wilhelma; mowa tronowa; zawiedzione „na razie” nadzieje hakatystów; komentarz gadzinowca; marszałek z tytułu starszeństwa; intermezzo; co przyszłość przyniesie?)

Otwarcie nowej legislatury i zagajenie jej w białej sali zamku królewskiego przez samego monarchę, odbyło się ze zwykłym ceremoniałem. Nieomal spóźniony, bo na ostatni termin naznaczony ten akt, jak powiadają, przez króla samego był ustanowionym, który chciał mieć pewność, że głos go nie zawiedzie.

Mowa tronowa (osnowa, której już czytelnikom Dziennika jest znana) krótką jest i nie nazbyt treściwą, obracającą się w ogólnikach, mających stwierdzić pomyślny stan finansów pruskich i zapowiadających niektóre ustawy, celem polepszenia bytu niższych urzędników kolejowych, rozszerzenia sieci kolejowej.

Główną wagę kładzie orędzie królewskie na sprawę polepszenia i rozszerzenia komunikacji wodnej, w mniejszych wprawdzie rozmiarach i zmienionym planie dawniejszej ustawy kanałowej.

O projekcie, tak głośnym w ostatnich czasach w prasie hakatystycznej, ograniczającym swobodę zebrań i t. d., żadnej w mowie tronowej niema wzmianki. A czy on był tylko widmem, rzucenym przez tę prasę w sferzą publiczną, czy próba na wymiarowanie opinii powszechnej, czy narezucie pozostaje jeszcze w przedwstępnej kuźni prawodawczej — osądzić trudno.

W mowie od tronu aluzji do podobnego projektu dopatrzeć się nie można i z tego powodu sądzimy, że chociaż nam pilnie mieć się trzeba na baczności, niema na teraz przynajmniej obawy nagłośnić.

W jednym z pism berlińskich, używanem często do półurzędowych zawiadomień, czytamy co następuje:

„Niespodziankę przyniosła mowa tronowa o tyle, że podaje ani słowa o zamiarze odmienienia prawa o stowarzyszeniach. Domyślać się można, że zapowiedziany projekt mimo to przyjdzie do skutku. Może przedwstępne roboty jeszcze nie postąpiły dość daleko, żeby już dziś można oznaczyć termin wniesienia projektu na pewno.”

Hakatystyczny Pos. Tageblatt, najgłośniejszy herold nowego projektu, jest zakłopotany i pociesza się, że pewnie przyjdą jakieś antypolskie środki. Freisinnige Zig. przypuszcza możliwość wniesienia takiego projektu w ciągu sesji.

Wszystko to jest dla nas wskazówką, żeby nie ustawać w czujności i prowadzić dalej zapobiegawczą agitację, bo nie wiemy dnia i godziny, kiedy grom spadnie. Wszelkie uspakajające opinie są nie na czasie.

Bądź co bądź jednak, mowa od tronu wywołała pewne rozczarowanie w szeregach „naszych najserdeczniejszych”, którzy spodziewali się usłyszeć w niej zapowiedź nowych środków antypolskich, a mianowicie wzmiankę o noweli do ustawy o zgrupowaniach, mającej ścisnąć używanie języka polskiego na wiecach.

W pół godziny po wysłuchaniu mowy

tronowej, zgromadzi się postowie bardzo licznie w sali sejmowej, gdzie wstąpił na mównicę 82-letni poseł Schaffner ze stronnictwa narodowo-liberalnego i zabrał głos jako prezydent ze starszeństwa w zastępstwie starszego od siebie o 3 tygodnie czcigodnego prezesa naszego, dra Henryka Szumana, który poprzednio już, za zgodą Koła polskiego, zrzekł się owego zaszczytu.

Po krótkiej przemowie, wniósł tymczasowy marszałek wedle uartego zwyczajy trzykrotny okrzyk na cześć cesarza i króla, poczem na nowo wzmożła się wrzawa między posłami, choć marszałek z trybuny prezydalnej dalsze roził izbie komunikaty. Nagle, mianowani przez niego tymczasowi sekretarze zaczęli żywo gestykulować i dawać obecnym hasło do powstania z miejsc. Wśród wesołego zgłędu podnieśli się wszyscy ze swych siedzeń i dopiero po niewczasie odwieźli się, że owo powstanie miało na celu uczczenie pamięci nieodżałowanego polskiego kolegi, śp. posta Józefa Głębockiego.

Przykre wrażenie zrobiło to intermezzo na zgromadzonych w komplecie postach polskich, ale widocznem było, że nie zła wola postów niemieckich się spowodowała. Jedynie słaby głos p. Schaffnera i brak u niego rutyny marszałkowskiej sprawiły, iż dzielną nasz szermierz, którego świetnych mów izba tylokrotnie w poważnem milczeniu słuchała, w tak niewłaściwy sposób został przez nią po śmierci uczczony.

Postowie polscy z wielkiem zajęciem oczekują enuncjacji ministra skarbu br. Rheinbarena, w sferach hakatystycznych bowiem przypuszczają, że w swem exposé dotknie on sprawy hakatystycznych zachcianek.

Wniosek dr. Lisiewicza.

Lwów, 20 stycznia.

— Dziś wieczorem ma się rozstrzygnąć w komisji budżetowej los wniosku dra Lisiewicza co do rozmiarów, w jakich magistrat lwowski ma zatrudniać t. zw. dziennych wyrobników, tj. diurnistów i jak zabezpieczyć im czarną godzinę w starości. Rzecz to już wielokrotnie poruszana w radzie miejskiej, a — jeśli się nie mylimy — także dr. Lisiewicz jest autorem rezolucji do budżetu na r. 1903, by magistrat zastanowił się nad kwestją organizacji djetarjuszy z uwzględnieniem stanu, stworzonego przez ustawę państwową z r. 1902 o stabilizacji djetarjuszy przy władzach rządowych i unormował etat tych pomocników urzędowych.

O ile wiemy, to ta ostatnia myśl, rozważana przez odośnośne czynniki, nie ma widoków urzeczywistnienia, a to w przewidywaniu, że zaciężyłaby zbyt dotkliwie na budżecie miasta.

To też dr. Lisiewicz, licząc się zapewne z tą przeszkodą, występuje obecnie z projektem nowym, który w bardzo kulawym tegorocznym budżecie, przyniosłby nawet „zaoszczędzenie” przeszło 13.000 koron, a to w ten sposób, że zamiast 23 djetarjuszy, których wynagrodzenie liczy przeciętnie po 845 koron, miałaby gmina zatrudnić dziewięciu pomocników kancelaryjnych po 1.056 koron, czyli że zamiast 23.660 kor. koszt ten wyniósłby 10.560 kor.

Dla tych dziesięciu „białych murzynów”, którzy dostaliby posady pomocników kancelaryjnych, czyli 17 1/2 korony miesięcznie więcej, byłaby to w istocie pomoc wydatna, zwłaszcza, że posady byłyby stałe. Natomiast 18tu innych, którzyby musieli pójść na bruk, nie miałoby chyba za co wielbić gminy i tego rodzaju „polityki społecznej”. Zdaje się przy tem, że wyjątkowo pracy takiego pisarza, który został „pomocnikiem”, nie zwiększy się do tego stopnia, by brak 13 sil,

KAZIMIERZ GLIŃSKI. BORUTA. Powieść z lat dawnych. — Nie płacz, Helu! Nie płacz mi się u nóg, Helu!... wždy ja wiem, com zrobił!... — Ty mój! — Oby dał mi Bóg szczęśliwie z Krakowa wrócić! — I pojedziesz? — Wždy muszę!... — A zmiłujże się nad duszą moją, Panie Jezu Wszchemogący, a zmiłujże się nad duszą moją!... — Do jutra, Helu — do jutra!... — I jakże ja... — Terenia wie, że cię miłuję — jej się radz, jej słuchaj!... — O, Stachu!... — Ostatnie to były słowa, jakie w cichem powietrzu brzęknęły. Starościc skoczył na krzyżanek i znikł szybko na zakręcie korytarza.

muzykanci próbowali trąb i puzonów, na smyczkach psy skowylały, bo któż się w one czasy obywał bez nich, gdy lasy pełne były zwierza wszelakiego. Zaledwie signum dał dzwon dominikańskiego kościoła, jak ordynkiem, pod przewodem starościny, wyruszył dwór niewieści, na zamówioną, a uroczystą mszę, do świątyni Pańskiej spiesząc. Tuż za panią Stempkowską Terenia z Helunią szła, bo już taka przyjaźń i miłowanie między niemi zawiązało się, że w złej czy dobrej doli postanowiły być razem zawsze. Widziatła to starościna, ale nie mówiła nic, choć znać było, że nie zbyt chętnem okiem na ono zbliżenie się spoziierała. Powaga i spokój patrzyły z twarzy Tereni, Helunia miała przeczryłość lilij, dookoła unosiła się jakaś mgła smutku, niedokończony sen jakiś, zadumanie ciche. Pierwszy ją ujrzał starościc, bo gdy wychodziła z orszakiem niewieścim, w drzwiach stał. Powitał ją skinieniem głowy, odpowiedziała wstydem róż białych. Za niewiastami posunął się dwór męski, na którego czele starosta z panem łowczym szedł. Na ganku Boruta spotkał — zwrócił się do niego i rzekł: — A waszność do kościoła? — prosimy!... — Jużem raz w Tumie zęby połamał — mruknął do siebie bies. — A jakże!... — do dał głośno.

Lecz z niezbożnością swoją zdradzić się nie chcąc, do orszaku się przyłączył, dając się każdemu szeregowi wyprzedzać, tak, że na ostatku pozostał i z onej procesji wycofał się całkiem. Po nabożeństwie a błogosławieństwie, którego odjeżdżającym ojciec Hilary udzielił, ale który namówić się nie dał, by do zamczyska przyjechał, a kielich wypił, nastąpiła ceremonia pożegnania i wiecie uroczyste. Pan łowczy do Tereni się zbliżył i rzekł: — Z utknięciem odjeżdżam, z radością wrócę! Na to mu chciała odpowiedzieć, przeinaczając znaczenie wyrazów, o radości z odjazdu, a smutku z powrotu, ale, że to krotko-fili czas nie był, z uprzejmym pożegnaniem usmiechem, panu Marciniowi oświadczyła cały żar serca. Lecz jeno Józwin zauważył, jako ich oczy spotkały się z sobą; jeno Józwin zauważył, za kim spojrzenie starościanki pobiegło, gdy orszak koni dosiadł, a z brzękiem wojennym dziedzińiec zamkowy opuśczał; jeno Józwin dostrzegł dwie tzy w oczach Tereni, gdy cisza zapanowała na zamczysku, a jeno echo dalekie przynosiło parkanie koni, jasny szszek szabel i jakąś rycerską pieśń, którą Boruta śpiewał. Starościna pilnowała Heluni.

ukton oddał, ni ust, jako on, nie przytulił tak do dłoni miłowanej, jeno podszedł, by rzec coś, a może słowa pociechy rzucić — i zachwiał się i zbladł. Na powiekach swoich uczył pani matki spojrzenie. Stempkowska snadz postanowienie jakieś w oczach syna dostrzegła. Niespodobała się jej błądźć Heluni, przestraszyła ją ona pobiata twarzy starościana: wnet więc pomiędzy nich się wsunęła, do panny Woyniłowiczówny mówiąc: — Usun się no waćpana!... I żegnając raz jeszcze syna, szepłem rzuciła: — Nie zapomnij waćpan o dostojenstwie rodziny!... Stanisław tylko rzekł: — Nie krzywdź jej, mamo!... I dosiadł konia i czapkę unióś z wolna, i żegnał wszystkich, ale znać było, że tylko na Helunię patrzył, a twarz miał, jako księżyc, błądź, gdy słońce jeździe, a on jeszcze na błękitach stoi, ni to półokrągły skrawek srebrzystego obłoku. W oczach Tereni dwie tzy świeciły, lecz jagody promieniały szczęściem; Helunia z błądźcią i łzami walczyła, nagle zamroczył się przed nią świat, kolana się zlamaly... i usunęła się na ziemię u stóp kolumny. Z dalekich łęg łęczyckich słycać było Boruty śpiew — hu-ha! — zakończony okrzykiem.

XVI. Jako pierś biała utopionej dziewczyny do stóp starościana przyplętnęła. Dzień zapowiadał się upalny. Parę godzin było jeszcze do południa, żar już syptał się z nieba, słońce w mleku kapać się zaczęło i srebrystą błękitnością lazur zalewać, rosy wysychały na gwałt, na błotach i moczach barwiste rozwijały się kwiaty, taką władzę przemożną ogniste ono słońce miało. Zrazu orszak starościana, zamek i miasto opuściszły, rozsypany się na błoniach i harce wyprawować poczał, ale do lasu zbliżając się i do grobel wśród trzęsawisk ułożonych, w szereg foremny skupić się musiał i subordynacji się poddać. Wedle rozkazu jasnie wielmożnego starościana, Wit Łysogórski orszakowi przewodził, a choć niekoniecznie spodobało się dworzanom niektórym i starszym wojakom, do asysty starościana wziętym z żalogi zamkowej, by podty brzęczystruna górę nad nimi miał — i z racji onej, zaraz po opadnięciu mostu, niezadowolona szmer poszedł — Boruta jednak, hetmanem przedziwnym się okazał: do posłuchu zmusił jednym groźnem zmarszczeniem brwi, a takimi skrami gały jego oczu sypnęły, że mróz po kościach przeszedł i żadnego już mruku nie było. (Ciąg dalszy nastąpi).

Hotel George'a we Lwowie. poleca Salony na pierwszym piętrze na zabranianiu towarzyskie, Restauracja i Wina 1273 we własnym zarządzie. Wesela, Pikniki i Bankiety Ceny umiarkowane. Whotelu pokoje gościnnie od 3 k. ze światłem i obsługą. Do użytku winda elektryczna (Lift).

agitują między gronami znajomych, obiecują powodzenie, angażują od dziś „wybrane“ do mazarów, lancierów i tym podobnych wymyślonych sztuki tanczej. Czy elokwencja agitatorów pożądana skutek odniesie? Dopomóż jej w każdym razie tradycja akademickich zabaw i popularność akademickiego Koła T. S. L., którego cele wszyscy chętnie wspierają nawet przez zabawę.

A więc bawcie się młodzi społecznicy, oderwijcie się choć na chwilę od troski poważnej pracy, która wam tak prędko młodzieńcy uśmiech mrozi, bawcie się! A wśród zabawy poagituujcie trochę między „nadobnymi“. Niech prócz wspomnień holdów i dowodów tryumfu, jaka jasna lub ciemna główka wyniesie choć błysk myśli z waszej zabawy.

Nie chodzi nam tu na razie o to, czy odbywać się mają, czy też nie, to rzecz inna, a chodzi o wykazanie, że wystarczyło 2 dni, by dzielny organ niezłomnych szermierzy wszechczaszą z radykalnego przeciwnika płasów w karnawale, zmienił się w zapalnego ich wielbiciela. Kto wie, za drugie 3 dni lub tydzień, tak samo zmieni się może stanowisko *Słowa* wobec Koła polskiego, Jaworskiego, Koerbera itd. O, bo łaska wszechpolskana na bystrym jedzie koniu.

A w takim razie biedni są Japończycy, bo cóż uczynią, skoro lwowski nasz wszechorgan odmówi im swych sympatyj.

Herr von Bandrowsky.

Przykrą wiadomość przynosi *Kurjer Poznański*. Oto co w nim czytamy:

„Pan Bandrowski zaśpiewa dzisiaj w teatrze niemieckim w Poznaniu po raz pierwszy, następnie jeszcze w środę i w piątek. Sądzieliśmy aż do ostatniej chwili, iż p. Bandrowski weźmie udział na godność swą narodową i nasze smutne, wyjątkowym prawem podlegające położenie i uciemiężenie i progów przybytku, z którego język polski jest wygnany, nie przestąpi, że do świątyni sztuki służącej celom germanizacyjnym, nie wejdzie i głosu swego polskiego nie będzie prostytuował wrogim nam dążnościom. Wobec głębszej w całym świecie polityki pruskiej, względem naszej dzielnicy bezwzględnie w czyn wprowadzanej, nie podobna jest, aby p. Bandrowski nie miał być wieść, jaki jest charakter teatru niemieckiego w Poznaniu. Toć właśnie Paderewski nie pozwolił swemu impresariowi za żadną cenę „Manru“ dawać scenie niemieckiej w Poznaniu, a imię p. Bandrowskiego ściśle jest właśnie związane z wystawieniem tej opery.

Wobec tego postępek p. Bandrowskiego nowa gorycz i boleść serca nasze przynika, bo pamiętnym nam jest jeszcze wszystkim dar cesarza Wilhelma I — owe 30.000 marek wypłacone z własnej szkatuły — na subwencję dla tego teatru, pod warunkiem, iż język polski nie zabrzmi w murach teatru miejskiego w Poznaniu.

Ustawy teatru miejskiego opiewają, iż żaden obcy język (a nasz polski jest przecież uznany jako obcy) nie ma się rozlegać w tym teatrze, a my obywatel miasta Poznania musimy płacić podatki na subwencję dla takiego teatru.

Teatr miejski w Poznaniu otrzymuje od miasta 32.880 marek rocznej subwencji, 60.000 kbm. gazu, wolną policję i straż pożarną.

Teatr polski nie otrzymuje ani fenyga i wszystko osobno opłacać musi, mimo, iż sumiennie wypełnia zadanie swe cywilizacyjne, zwłaszcza względem najniższych sfer społeczeństwa.

I wśród walki o ogniska i ołtarze nasze pan Bandrowski wejdzie do takiego przybytku sztuki w sercu Wielkopolski.

Słusznie też widocznie czytaliśmy w gazetach niemieckich zmienione nazwisko:

Herr von Bandrowsky.

Może więc i nie minie go wieniec z czarnymi i białymi wstęgami z napisem: W dowód uznania od H. K. T.“

Romantyczny proces.

Budapeszt 17 stycznia.

W początkach zeszłego roku doniosły dzienniki tutejsze, że niejaka p. Wagner, żona inżyniera, wyprawiając męża za pomocą podrobionej depeszy do Berlina, zabrała wszystkie kosztowności i papiery wartościowe i wraz z dwójkiem dzieci i kochankiem swym, początkującym aktorem Kostem Jandą, umknęła w świat daleki. Wystąpienie rzeczy, naturalnie pod sfingowanym adresem, zajęła się matka Jandy, Katarzyna.

Wagner, powróciwszy do pustego gniazda, szybko wpadł na trop i wniósł skargę o kradzież przeciw żonie i amantowi, a przeciw matce ostatniego w sprawie dania im pomocy. Ta ostatnia została aresztowana, za zbiegami wysłano listy gończe. Prócz tego Wagner dobrałszy sobie dwóch dzielnych detektywów, sam udał się w pogoń i istotnie przyłapał zbiegów zajądających kolację w jednym z hoteli w Epine les-Bains. Oboje zostali aresztowani, a Wagner z dziećmi powrócił do Węgier, Przed aresztowaniem swem zdoła jednak pani Wagner właścicielowi hotelu dać papiery wartościowe do przechowania. Panią Wagner i Jandę wypuszczono wkrótce, gdyż prawo francuskie nie zna kradzieży między małżonkami, gdy jednak zgłosiła się po odbiór gotówki, dowiedziała się, że właściciel hotelu sprzeniewierzył ją. Zaskarżyła go, a sądy francuskie skazały go na dwa lata więzienia i ogłosiły konkurs do majątku.

Przy sposobności sporządzania inwentarza, zarządca masy konkursowej, znalazł ukryte w materacu papiery wartościowe pani Wagner, jednak wyciągnął je do majątku masy. Zarówno pani Wagner jak i p. Wagner wytoczyli proces o zwrot tych efektów a proces ten nie jest ukończony.

Obecnie pani Wagner utrzymuje się z udzielania lekcji języka niemieckiego w Paryżu, jej amant zmarł niedawno w szpitalu publicznym na gruźlicę...

W tych dniach odbyła się rozprawa przeciw uwięzionej Katarzynie Janda. Zapadł jednak wyrok uwalniający ją w myśl wywodów obrony, która twierdziła, że skoro zbrodnia kradzieży nie została skonstatowana sądownie, to o daniu w niej pomocy i mowy być nie może, a po drugie, że nie ma najmniejszego dowodu, jakoby Katarzyna Janda wiedziała o tem, że wyprawione przez nią rzeczy, nie były własnością pani Wagner.

Bądź co bądź jest to kawał tragedji ludzkiej!

DEPESZE telegraficzne i telefoniczne.

Z Tow. wzaj. ubezpieczeń.

Kraków. (Tel. wł.) Dyrektorem referentem Tow. wzaj. ubezpieczeń w Krakowie, w miejsce śp. hr. Romera, wybrany został dziś jednogłośnie dr. Franciszek Paszkowski, poseł sejmowy i prezes rady powiatowej krakowskiej.

Sytuacja na Węgrzech.

Budapeszt. Poseł Zoltan Lengyel wystosował do Franciszka Kossutha pismo, w którym zapowiada wystąpienie swe ze stronnictwa Kossutha.

Sytuacja na Bałkanie.

Stambuł. Austro-węgierski konsul dla Mitrowicy, Zambauer, ma tam jutro przybyć. Zainstalowanie jego odbędzie się wśród podobnego ceremoniału, jaki zachowano podczas otwarcia rosyjskiego konsulatu.

Stambuł. Porta robi starania, aby pomocnicy komendanta żandarmerji, którzy ze strony mocarstw mają być temu komendantowi dodani, weszli w turecką służbę. Jest to jednak niemożliwe ze względu na kontrolujący charakter tych organów,

Wiedeń. Ks. Gizela bawarska odjechała przed południem do Budapesztu w odwiedziny do swej córki Augustyny. Jutro wieczorem powróci do Wiednia, skąd 22 odjedzie do Monachium.

Wiedeń. W nocy zmarł w 56 r. życia Ferdynand Mannlicher, który skonstruował system karabinu, noszący jego nazwisko.

Wiedeń. Komendant marynarki admirał bar. Spaun udał się na urlop.

Stambuł. W Skoplji rozpoczął się proces w sprawie zamachu na koleje koło Welenika.

Kronika polityczna.

— Z Koła polskiego w sejmie pruskim. Na pierwszym posiedzeniu sejmowego Koła polskiego wybrano: Na prezesa p. Henryka Szumana; na wiceprezesa p. Kazimierza Chłapowskiego; na sekretarzy pp. Niegolewskiego i ks. Łosińskiego; na członków komisji parlamentarnej pp. Czarlińskiego i ks. prałata Jajdzewskiego; jako zastępców pp. dra Mizerskiego i ks. prałata Stychla. — Pracę nad poszczególnymi etatami rozdzieliło Koło pomiędzy siebie i tak przyjęli referaty: Nad etatem spraw wewnętrznych pp. Czarliński i dr. Skarżyński; nad etatem oświaty pp. ks. prałata Jajdzewski, ks. prałata Stychel i dr. Mizerski; nad etatem sprawiedliwości pp. dr. Dziembowski i dr. Mizerski; nad etatem finansów p. dr. Dziembowski; nad etatem komisji kolonizacyjnej, rolnictwa i domen p. dr. Skarżyński; nad etatem robót publicznych i kolei pp. Grabski dr. Niegolewski; nad etatem handlu i przemysłu pp. Czarliński i dr. Chłapowski.

Delegacja wspólna.

(Teleg. „Dziennika Polskiego“).

Wiedeń. Komisja budżetowa austriackiej delegacji, rozpoczęła dziś obrady nad kredytem okupacyjnym. Po sprawozdawcy Susterzicu zabrał głos wspólny minister skarbu Burian.

Z sejmu węgierskiego.

(Telegram „Dziennika Polskiego“).

Budapeszt. Posiedzenie zaczęło się o godzinie pół do 11; zgłoszono pięć nowych interpelacji. Następnie, w dalszej dyskusji wojskowej uczestniczył Stefan Rakowski ze stronnictwa ludowego. Omawiał historję parlamentu węgierskiego w ostatnich dniach wykazując, że podczas przesilenia jedynie partja ludowa pozostała wierną swemu pierwotnemu stanowisku.

Budapeszt. Poseł Aleksander hr. Teleky, posłał sekundantów sekretarzowi izby posłów Bedemu, ponieważ ten wygłosił w dzienniku *Pesti Hirlop*, artykuł obrażający Teleky'ego.

Na dalekim Wschodzie.

(Telegramy „Dziennika polskiego“).

Nowy Jork. Biuro Reutera donosi z Soeul: Rosja obwinia koreańskich żołnierzy, że oni to są powodem niepokojów. Na to odpowiedział rząd japoński, że nikt nie ma prawa mieszać się do koreańskich spraw wewnętrznych.

Pekin. Rosyjskie oddziały wojskowe z miejscowości Czing-wang-tao i z Szan-haj-kwan zostały odwołane i udają się do Mandżurji. Jedynie siły rosyjskie pozostaną w prowincji Peczili, mianowicie oddziały w Tientinie i Pekinie dla ochrony poselstw.

Tokio. Biuro Reutera donosi, że odpowiedź rosyjska spodziewana jest w najbliższym czasie. Sądzą, że Rosja uczyni pewne ustępstwa, wątpią jednakże, aby te ustępstwa uczyniły zadość słusznym żądaniom Japonji.

DEPESZE telegraficzne i telefoniczne.

Z Tow. wzaj. ubezpieczeń.

Kraków. (Tel. wł.) Dyrektorem referentem Tow. wzaj. ubezpieczeń w Krakowie, w miejsce śp. hr. Romera, wybrany został dziś jednogłośnie dr. Franciszek Paszkowski, poseł sejmowy i prezes rady powiatowej krakowskiej.

Sytuacja na Węgrzech.

Budapeszt. Poseł Zoltan Lengyel wystosował do Franciszka Kossutha pismo, w którym zapowiada wystąpienie swe ze stronnictwa Kossutha.

Sytuacja na Bałkanie.

Stambuł. Austro-węgierski konsul dla Mitrowicy, Zambauer, ma tam jutro przybyć. Zainstalowanie jego odbędzie się wśród podobnego ceremoniału, jaki zachowano podczas otwarcia rosyjskiego konsulatu.

Stambuł. Porta robi starania, aby pomocnicy komendanta żandarmerji, którzy ze strony mocarstw mają być temu komendantowi dodani, weszli w turecką służbę. Jest to jednak niemożliwe ze względu na kontrolujący charakter tych organów,

Wiedeń. Ks. Gizela bawarska odjechała przed południem do Budapesztu w odwiedziny do swej córki Augustyny. Jutro wieczorem powróci do Wiednia, skąd 22 odjedzie do Monachium.

Wiedeń. W nocy zmarł w 56 r. życia Ferdynand Mannlicher, który skonstruował system karabinu, noszący jego nazwisko.

Wiedeń. Komendant marynarki admirał bar. Spaun udał się na urlop.

Stambuł. W Skoplji rozpoczął się proces w sprawie zamachu na koleje koło Welenika.

Kronika z ostatniej chwili.

Dwie reduty dziennikarskie w bieżącym karnawale odbędą się w sali „Filharmonji“ w dniach 30 b. m. i 1 lutego. Przygotowaniem obfitego i bardzo urozmaiconego programu, który na obu redutach będzie w całości wykonany, zajmuje się już od miesiąca obszerny komitet, złożony z najdowcipniejszych i najbardziej pomysłowych ludzi w naszym mieście. Pierwsza reduta będzie nosiła miano „białej“ i dlatego już wcześniej prosi komitet uczestników tej niezwykłej zajmującej i oryginalnej zabawy, aby postarali się — o ile m. żności — o kostjumy białe. Także przeważna część punktów programu będzie zastosowana do tego „białego“ charakteru reduty.

Regulacja plac w Zakładzie ubezpiecz. rob. od wyp. *Gazeta Narodowa* donosi, że wiceprezes zarządu zakładu ubezpiecz. robotników od wypadków, dr. Małaczyński, wyjechał do Wiednia, a stamtąd udać się ma do Berna, celem zebrania w tamtejszych zakładach ubezpieczeń dat, potrzebnych do zamierzonej w zakładzie galicyskim regulacji etatu i plac urzędników.

Kronika krakowska. Podkomitet inwestycyjny rady miejskiej uchwalil przedłożenie radzie wniosku ogłoszenia ściślejszego konkursu na budowę ratusza w Krakowie, na podstawie wyników ogólnego konkursu, zamkniętego przed kilku dniami.

Dziś o godzinie 11 w południe zebrała się rada nadzorcza Tow. wzaj. ubezpiecz. w celu wyboru dyrektora-referenta. Posiedzenie zagał prezes Męciński poświęcając wspomnienie śp. Romerowi.

O znanej z notatek kronikarskich przesyłce niedźwiedzia w beczce, donoszą dzienniki petersburskie, że był to żart moskiewskiego milionera Riabuszńskiego, który pijanego niedźwiedzia wysłał w beczce jako upominek dla pewnej śpiewaczki operowej w Petersburgu.

W mieście ks. Macieja Radziwiła, prezesa i mec. Woronieckiego, wiceprezesa Tow. dobroczynności w Warszawie, którzy zrzeczywaliby, uproszono na te godności ks. Zdzisława Lubomirskiego (na prezesa) i ks. Seweryna Czwetwertyńskiego (wiceprezesa).

Ze sfer notarialnych. Wiedeń. (Tel.) Prezydent ministrów przeniósł notariusza, Antoniego Schillera, z Tyśmienicy do Buska i zamianował kandydata notarialnego, Jana Baumana ze Lwowa, notariuszem w Tyśmienicy.

Uciekinierzy. Budapeszt. (Tel.) Władze wojskowe poszukują listami gończymi porucznika artylerji Adolfa Kropscha i zastępcę oficera Kolomana Erblera, którzy narobiwszy długów na 32.000 koron uciekli i mieli udać się do Macedonji, aby się połączyć z powstańcami.

Rozmaitości.

Statystyka Czerwonoskórych. Ostatnie sprawozdanie urzędu statystycznego w Nowym Jorku podaje szczegółowe wiadomości o liczbie i rozsiadleniu wymierających zwolna Indian. Na całym terytorjum Stanów żyje ich obecnie 267

tysięcy, z tego najwięcej w Stanach środkowych w Meksyku. Terytorja dla nich zastrzeżone obejmują 77 milionów akrów (30 milionów hektarów). Na rasę wymierającą posiadłości to nie ubogiel Majątek narodowy Indian wynosi sumę równą 178 milionom koron; rząd Unji wypłaca im tytułem procentów po 9 milionów rocznie. Na wystawie w St. Luis znajdować się ma zbiór przedmiotów, wykonanych w szkołach indyjskich. Na estradach wystawy produkować się mają Indianie jako pianisści i skrzypkowie, oczywiście nie w pióropuszach i mokassinach, lecz we frakach i lakierowanych trzewikach.

Na drodze na święcie akcja. Z Londynu donoszą: Władze miejskie postanowiły wykupić akcje londyńskiego „Towarzystwa dostarczenia wody“ i objąć akcyjne zarządzone w r. 1619 za panowania króla Jakóba I, istnieje pod nazwą „The New River Company“. Akcje powyższe są najdroższe na świecie i w o-góle w sztukach całkowitych, zupełnie nie do nabycia. Nawet ukazanie się udziału na sprzedaż, należy na rynku pieniężnym do istnych białych kruków. Przed kilku laty jednak zaszedł raz niebywały wypadek, iż całkowita jedna akcja zmieniła właściciela. Sztuka ta nominalnej wartości 100 funtów szterlingów (2.400 koron) osiągnęła cenę 122.000 funtów (czyli 2.928.000 koron!). Blisko trzy miliony koron, to chyba najwyższa cena za jedną akcję!

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 20 stycznia.

(fr.) Obroty nowego tygodnia rozpoczęły wszystkie giełdy europejskie w bardzo silnym usposobieniu, gdyż niebezpieczeństwo wybuchu wojny zmniejsza się z każdym dniem. Największe wrażenie sprawiła petersburska depesza *Gazety Kolońskiej*, donosząca, że car ma przyjąć postę japońskiego na osobnej audjencji. Jednym z ważnych symptomatów pokojowych jest stałe podnoszenie się od kilku dni na giełdzie paryskiej kursu akcji kanału suezkiego. Gdyby konflikt między Rosją a Japonją był bardzo zaogniony, spadały te akcje bezustannie, sfery giełdowe bowiem liczyły się z tem, że w razie wojny zmniejszyć się musi ruch okrętów handlowych, przepływających kanał sueski, by udać się na daleki wschód, a skutkiem tego zmniejszy się także rentowność przedsiębiorstwa kanałowego, bo mniej pieniędzy wpływać będzie z opłat za przepłynięcie kanału. Obecnie jednak kurs akcji sueskiej trzyma się bardzo silnie, a wczoraj podniosły się one o 25 franków.

— **Podwyższenie ceł we Francji.** Paryż. (Tel.) W izbie posłów rozdzano projekt ustawy, podwyższającej więcej niż w dwójnasób ceł na zegarki, części składowe zegarków i miernicze przyrządy dla gazu, elektryczności i wody.

— **Budapeszt** 20 stycznia. (Giełda zbożowa). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów) Pszenica na kwiecień od 7'85 do 7'86; na październik od 7'65 do 7'66; żyto na kwiecień od 6'60 do 6'61; owies na kwiecień od 5'48 do 5'49, kukurydza na maj 5'28 do 5'29, na lipiec od 5'38 do 5'39; Rzepak na sierpień od 11'55 do 11'65. Oferty na pszenicę mierne. Chęć kupna słaba. Usposobienie: bez ochoty. Pogoda: śnieg pada.

— **Wiedeń** 20 stycznia. (Giełda połudn. godzina 12 minut 30). Marki 117'17, Renta majowa 100'65, Węg. renta koronowa 99'05, Akcj. austr. zakł. kred. 678'50, Akcje węg. zakł. kred. 773'—, Akcje Anglobanku 281'—, Akcje Unionbanku 541'—, Akcje Bankvereinu 521'50, Akcje Landerbanku 448'—, Akcje kolei państw. —, Lombardy 83'25, Akcje kolei Elbthal —, Akcje fabryki broni 484'—, Akcje tytoniowe —, Akcje Alpy 430'50, Akcje Rima Muranji 485'50, Akcje praskiego Tow. żel. —, Losy tureckie 132'75, Ruble 252'50. Usposobienie ustalone.

— **Berlin** 20 stycznia. (Giełda poranna). Akcje kredytowe 214'10, Towarz. dyskontowe 195'—. Usposobienie silne.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 20 stycznia 1904 roku.

HOTEL GEORGEA. Dr. K. Halpern z Wołczyńca. Ks. E. Pasieczny ze Stanisławowa. Ks. O. Watulowicz z Sambora. F. Załęski z Warszawy. C. Engel z Borysławia. J. Tabora z Czerniowca. A. Stojowski z Jaszczewa. Hr. A. Dzieduszycki z Jasionowa. Hr. M. Łubieńska z Wiednia. O. Wiktorowa z Zaiuzia. Hr. St. Miączynski z Jasionowa. M. Brykczyński z Pacykowa. Hr. H. Potulicka z Krakowa. H. Koptowicz z Bytomia.

HOTEL EUROPEJSKI. Dr. L. Allerhand i radca A. Kozaczek z Kołomyi. S. Myczkowski z Głębokiego. Br. Strawiński z Nizyborki Nowej. K. Rodzykowski z Łańcuta. E. Chmielewski z Wyznicy. Dr. J. Bylina ze Stryja. Z. Prodanowa z Czerniowca. T. Kościelski z Poznania. Ks. B. Kościelski z Poznania. Dr. K. Turzański ze Żółkwi. J. Grunwald ze Stryczka. P. Jurjewicz z Rosji. E. Alma z Wiednia.

Nadesłane.

Rabyrka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej zanie odpowiedzialności.

Podziękowanie.

Zarząd szkoły pięcioklasowej żeńskiej w Grybowie poczuwa się do miłego obowiązku złożenia podzięk. Szan. Komitetowi Panien pod przewodnictwem WP. Zofji Graczyńskiej za urządzenie wspaniałego drzewka młodzieży szkolnej i za obdarowanie ubogiej działwy odzieżą, obuwiem i takiami. Raczmy więc Szanowny Komitet Panien, WP. Graczyńska, jako też wszyscy łaskawi ofiarodawcy i uczestnicy przy rozdaniu podarków, przyjąć tą drogą staropolskie: „Bóg zapłać!“

K. Gadowska,
kierowniczka szkoły żeńskiej.

Edmund Żychowicz,
koncesjonowany budowniczy,
ulica św. Marka liczba 2.
Wykonywa wszelkie roboty wchodzące w zakres budownictwa. 101

Dr. Roicki
najstarszy specjalista dla chorób skórnych i wenerycznych. chorób pęcherzowych i kłoboczek. Krosty, plamy piegł, liszaje, szorstkość skóry i czerwoność nosa usuwa się skutecznie. Jego poradnik [książka] kosztuje 1 zł. 20 ct.
Ordynuje od godziny 9 do 11 rano i od 3 do 6 po poł., przy ul. Zimorowicza 1. 5.

Dr. Franciszek Janda,
powrócił i ordynuje jak dawniej przy ul. Ochronek 1. 8, I. p. 191

Wszelkie kupony wylosowane papiery wartościowe
wypłaca bez potrącenia prowizji lub kosztów
KANTOR WYMIANY
c. k. uprzyw. gal. 18
akcyjnego Banku hipotecznego

Sanatorium zimowe w Krynicy
w Willi pod „Trzema różami“
pod kierunkiem
Dra Franciszka Kmiotowicza

urządzone według wszelkich wymogów higieny, Czwadzieści pokoi ogrzewanych.. Klimat przepyszny, urocze okolice dla wycieczek, doborowa czytelnia, gry towarzyskie, zabawy. Wikt doskonały i obfity.

Przyjmowane są do sanatorium osoby nerwowe i rekonalescenci po chorobach niezakaźnych. (Osób dotkniętych chorobami zakaźnymi, pierwsiowemi i umysłowemi Sanatorium nie przyjmuje).

Sezon od 1. grudnia do 1. maja.
Ceny umiarkowane.

Zgłoszenia należy adresować 15 dni na przód do Zarządu Sanatorium pod „Trzema Różami“ w Krynicy (Galicja).

Teofil Kuliński
c. k. starszy kontrolor poczt i telegrafu w emeryturze, b. naczelnik urzędu pocztowego Lwowa 7 opatrzoney św. Sakramentami, zmarł dnia 20-go stycznia 1904 r. po długim a ciężkim cierpieniach, przeżywszy lat 64.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w piątek dnia 22 stycznia 1904 r. o godzinie 3-ciej po południu z domu żałoby przy ulicy Batorego 1. 32, na cmentarz Łyczakowski na który w smutku pograżona rodzina krewnych, przyjaciół, kolegow i znajomych zaprasza.

Lwów, dnia 20 stycznia 1904.
„Stella“ K. Słotolowicz, Wałowa 11.

Z Zimmermannów Aniela Zawadzka
zmarła dnia 20 stycznia 1904 r.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w piątek dnia 22 stycznia 1904 r. o godzinie 3-ciej po południu z domu żałoby przy ulicy Kalecza 1. 2 na cmentarz Łyczakowski, na który pozostała rodzina krewnych i znajomych zaprasza.

Lwów, dnia 20 stycznia 1904.
„Stella“ K. Słotolowicz, Wałowa 11.

KAROL BRZOZOWSKI.

Jezioro Dusza
LEGENDA LITEWSKA
Obraz dramatyczny w trzech odsłonach.
Muzyka MIECZYSLAWA SOLTYSY.

(Ciąg dalszy)

Odsłona II.

W kilka lat później. Oaza jak w pierwszej odsłonie, zbudowana jest tylko po prawej stronie drzew wysoka wieża, której igła kończy się wyjściem kratowanym i opatrzonym poręczami.

I.

Karawany zabierają się do drogi; jest i mała karawana niemiecka. Dwóch ludzi, którzy nie mieli czem za wodę zapłacić, leży zabitych. Walka z kilku pachotkami jest przy źródle.

WOKAS.

(do zgiętego przed nim z pokorą podróżnika).
A ty? płać, płać!

PODRÓŻNY.

O panie!
Miej litość! słowem moim wierz...
WOKAS.
Eh! próżne twe szczerkanie!
PODRÓŻNY.
Był bursztyn, piasek złoty był...
WOKAS.
Chal chal cha! i poszedł w pył!
PODRÓŻNY.
To twoi ludzie...
WOKAS (z wściekłością).
Liesz!
(do pachotków)

Słyszycie?
Jak ty śmiesz
Obrażać ich! — Hej! zabić go!
(pachotki mordują podróżnego; oburzenie powszechne, lecz się oburzeni hamują, sterroryzowani potęgą Wokasa).

WOKAS (z urąganiem).
Ho! ho! ho!
Tych żrenic ogniem więzę moją spalcie!
Taranem pięci zaciśniętych zwalcie!
Po trzykroć ludu wściekłe hurmy
Tu parły dzikie szturmy

Chal! cha! cha!
Z daleka pewnie!ł wrokiem palcie!
Z daleka pięścią walcie! walcie!
(podróżni odchodzą i chór z za sceny).

CHÓR.
Czy boleść nasza, ten nasz srom
Nic wam? I ta pogarda!
O wielcy wy wielcy bogowie!
I twój Perkunie
Nie runie
Grom!
Oprawców buta harda
Uruga wam bogowie!

II.

NACZELNIK NIEMIECKIEJ KARAWANY.
I na nas czas.

WOKAS.
Hal! żegnam was.
Za juk przechówek nie dasz nic?
NACZELNIK.
Ty nasza krew...
WOKAS (przerwywa).
To słówek dym!
Cóż powiesz o owczarzu tym,
Co owiec swych nie umie strzydz?

Chal! cha! cha!
(Dobrywa klucza, otwiera drzwi składu wieży i staje przy nich).

Zabierać juki! w drogę czas.
(Niemcy wchodzą do składu i wynoszą juki w kształcie lektky. W czasie tym Wokas pośpiewuje).

WOKAS (śpiewa).
O Welnasie, mistrzu mój!
U mnie się chytrności ucz;
Ja mówiłem, że ten zdrój
To do rajskich sadów kluczą;
Przez to jasnom ci powiedział,
Że nie będę wiecznie siedział
(W mojej wieżycy,
bis } Jako niewolnicy.

Chal! cha! cha!
Bujne, pyszne źródło zniwał
Patr, na łodziach tych odpływa
Złoty piasek i bursztyny,
Śnieżne perły i rubiny.
W niedaleką stąd godzinę,
Z pachotkami ja odpłynę;
(Ty dla twojej wieży,
bis } Szukaj nietoperzy!
Chal! cha! cha!

(Karawana odchodzi, pachotki robią porządek Wokas wychodzi na igłę wieży i rozgląda się).

WOKAS.
Ja przecież mam sokoła oko;
Po nieba, he! krawędzie
Jak długo i szeroko,
Na piaskach pustka wszędzie;
Przed światem nikt nie będzie.
Mym knechtom uczyć dam;
Ja czuwać będę sam. —
(Zchodzi z wieży do knechtów).

Ciężka była dzisiaj praca,
To i hojna za nią płaca,
Jest tam dla was dżban gorzałki,
Ale mi nie zalać pałki!
Pamiętajcież to opoje:
Czuwa, czuwa oko moje.

KNECHCI (wesoło).
Niech żyje pan! niech żyje pan!
Hoch! za zdrowie twoje
Choćby pełen dżban,
Choćby pełen dżban!
WOKAS odchodzi).
(Dokończenie nastąpi).

